

บทที่ 2

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 คุณสมบัติทั่วไปของสัญญาณแบบ APT

ระบบ Automatic Picture Transmission (APT) เป็นการส่งข้อมูลที่ตรวจวัดได้จากเครื่อง Advance Very High Resolution Radiometer (AVHRR) ซึ่งเป็นเครื่องมือตรวจวัดประเภทหนึ่งที่มีการตรวจวัดข้อมูลจำนวน 5 ช่วงคลื่นดังแสดงในตารางที่ 2.1 ที่ติดตั้งไว้บนดาวเทียม NOAA ข้อมูล APT มีความละเอียดเชิงพื้นที่ (Spatial resolution) ของภาพค่อนข้างต่ำคือประมาณ 4 กิโลเมตร หรือครอบคลุมพื้นที่ 16 ตารางกิโลเมตรต่อพิกเซล (Pixel) ข้อมูล APT นี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดจำนวน 2 ช่วงคลื่นจาก 5 ช่วงคลื่นของเครื่อง AVHRR ในขณะที่ดาวเทียม NOAA โคจรผ่าน ณ ตำแหน่งใดๆ บนพื้นโลก ช่วงคลื่นที่ได้จากข้อมูล APT ในเวลากลางวันจะเป็นช่วงแสงอินฟราเรดใกล้ (NIR) หรือช่วงคลื่นที่ 2 และช่วงแสงอินฟราเรดความร้อน (TIR) หรือช่วงคลื่นที่ 4 แต่บางช่วงเวลาอาจจะเปลี่ยนเป็นช่วงคลื่นแสงขาวและช่วงแสงอินฟราเรดใกล้ แต่เมื่อช่วงเวลา ที่ดาวเทียมโคจรผ่านเป็นเวลากลางคืนข้อมูล APT ที่ได้จากเครื่อง AVHRR จะเป็นช่วงแสงอินฟราเรดทั้ง 2 ช่วงคลื่นคือช่วงคลื่นที่ 3 และ 4 (Timestep, 2004) การควบคุมการเลือกใช้ช่วงคลื่นใดในการตรวจวัดนั้นจะถูกควบคุมการทำงานโดยสถานีควบคุมภาคพื้นดินของ NOAA ผู้รับข้อมูลแบบ APT ไม่สามารถกำหนดช่วงคลื่นที่ต้องการได้เอง

ตารางที่ 2.1 คุณลักษณะการตรวจวัดช่วงคลื่นของเครื่อง AVHRR/3

ช่วงคลื่น	ความยาวคลื่น (ไมโครเมตร)	การนำไปใช้ประโยชน์
1	0.55 – 0.68	การทำแผนที่เมฆ และพื้นดินในเวลากลางวัน
2	0.73 – 1.10	การละลายของหิมะ, น้ำแข็ง และการวิเคราะห์แหล่งน้ำบนพื้นดิน
3A	1.57 – 1.64	แยกแยะเมฆ และน้ำแข็ง ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดของพื้นดินได้ดี
3B	3.55 – 3.93	การทำแผนที่เมฆในเวลากลางคืน และการวิเคราะห์อุณหภูมิผิวน้ำทะเล
4	10.30 – 11.30	การทำแผนที่เมฆในเวลากลางวัน และกลางคืน และการวิเคราะห์อุณหภูมิผิวน้ำทะเล
5	11.50 – 12.50	การทำแผนที่เมฆในเวลากลางวัน และกลางคืน และการวิเคราะห์อุณหภูมิผิวน้ำทะเล

หมายเหตุ แบบด์ 3A มีอยู่บนดาวเทียม NOAA-15 และ NOAA-16 เท่านั้น

ที่มา : The National Environmental Satellite, Data, and Information Service, 2010

สัญญาณแบบ APT ที่ส่งลงมาจากดาวเทียม NOAA นั้นจะเป็นสัญญาณที่แพร่กระจายแบบต่อเนื่อง ลักษณะของสัญญาณเป็นสัญญาณแบบอนาล็อก (Analog) สามารถรับสัญญาณได้โดยง่ายจากสถานีภาคพื้นดิน ซึ่งมีระบบการรับสัญญาณที่ไม่ซับซ้อน ราคาของอุปกรณ์รับสัญญาณไม่สูงมากนัก และสามารถติดตั้งได้ง่าย สัญญาณที่รับได้จากสถานีภาคพื้นดินจะเป็นข้อมูลจริง ณ เวลานั้นๆ (Real Time) ในขณะที่ดาวเทียม NOAA โคจรผ่านในรัศมีครอบคลุมของสัญญาณวิทยุที่ส่งลงมาจากดาวเทียม NOAA (NOAA, 2000) หรือครอบคลุมพื้นที่ในระยะทางประมาณ 1,500 กิโลเมตร โดยรอบสถานีรับสัญญาณ สัญญาณแบบ APT นั้นมีลักษณะการผสมข้อมูลที่ได้จากเครื่อง AVHRR กับความถี่พาหะย่อย (Subcarrier) 2,400 เฮิร์ตซ์ ในลักษณะการผสมคลื่นแบบ AM (Amplitude Modulation) โดยมีดัชนีการมอดูเลต 87 % คลาดเคลื่อนได้ +/- 5 % ซึ่งจะมีค่าไม่เกิน 92 % และนำความถี่พาหะย่อยนี้มาผสมคลื่นกับความถี่พาหะหลัก (Carrier) ในช่วงความถี่ประมาณ 137 ถึง 138 เม็กกะเฮิร์ตซ์ โดยผสมคลื่นแบบ FM (Frequency Modulation)

ในปัจจุบันดาวเทียม NOAA แต่ละดวงได้ส่งสัญญาณแบบ APT ลงมายังโลกที่ความถี่วิทยุที่แตกต่างกันดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ความถี่พาหะของสัญญาณแบบ APT ของดาวเทียม NOAA ดวงต่างๆ

ดาวเทียม NOAA	ความถี่พาหะ (เม็กกะเฮิร์ตซ์)
NOAA 15	137.5000
NOAA 17	137.6200
NOAA 18	137.9125
NOAA 19	137.1000

ที่มา : Office of satellite operations, 2010

2.2 ระบบรับสัญญาณแบบ APT

ระบบรับสัญญาณแบบ APT เป็นระบบที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ไม่มากและไม่ยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจากสัญญาณแบบ APT ที่ส่งลงมาจากดาวเทียม NOAA นั้นเป็นสัญญาณแบบอนาล็อก (Analog) และใช้ความถี่ส่งในย่านความถี่สูงมาก (Very High Frequency : VHF) ในช่วงความถี่ 137 – 138 เม็กกะเฮิร์ตซ์ ระบบรับสัญญาณแบบ APT แสดงในภาพที่ 2.1 ประกอบด้วย

1. สายอากาศแบบรับสัญญาณได้รอบตัว (Omnidirectional Antenna)
2. เครื่องรับสัญญาณวิทยุ (Receiver) ย่านความถี่ 137 – 138 เม็กกะเฮิร์ตซ์

3. เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมถอดรหัสภาพ APT (Computer and APT Decoder Software)

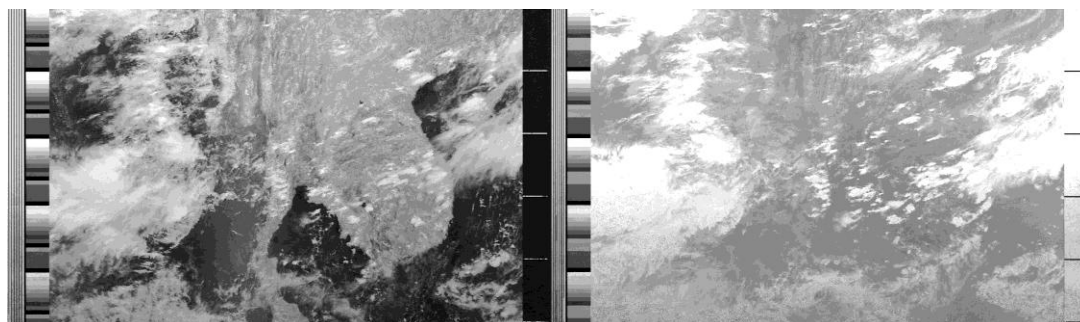

ภาพที่ 2.1 ระบบรับสัญญาณแบบ APT

2.3 การทำงานของระบบรับสัญญาณแบบ APT

เครื่องส่งสัญญาณแบบ APT ซึ่งมีกำลังส่งประมาณ 5 วัตต์บนดาวเทียม NOAA จะส่งสัญญาณข้อมูลซึ่งตรวจวัดที่ได้จากเครื่อง AVHRR ในแบบ APT ลงมายังพื้นโลก ที่สถานีรับสัญญาณภาคพื้นดินจะสามารถรับสัญญาณดังกล่าวได้โดยใช้สายอากาศแบบรับสัญญาณได้รอบตัว (Omnidirectional Antenna) ที่ติดตั้งไว้แบบประจำที่ สัญญาณที่ส่งลงมาจากดาวเทียม NOAA เมื่อมาถึงสายอากาศอาจมีขนาดความแรงของสัญญาณน้อยลงไม่เพียงพอที่เครื่องรับสัญญาณวิทยุจะรับสัญญาณได้ดี จึงจำเป็นต้องเพิ่มตัวขยายสัญญาณความถี่วิทยุ (RF Preamplifier) ในย่านความถี่ 136 -138 เม็กกะเฮิร์ตซ์ เข้าไประหว่างสายอากาศกับเครื่องรับสัญญาณวิทยุ เพื่อใช้ขยายสัญญาณให้มีขนาดที่สูงขึ้นเพียงพอที่เครื่องรับสัญญาณวิทยุจะสามารถรับสัญญาณได้ สำหรับเครื่องรับสัญญาณวิทยุที่ใช้รับสัญญาณแบบ APT เป็นเครื่องรับสัญญาณวิทยุในย่านความถี่ 136 – 138 เม็กกะเฮิร์ตซ์ มีการถอดสัญญาณผสมคลื่นแบบ FM มีแบนด์วิดท์ของสัญญาณประมาณ 35 – 40 กิโลเฮิร์ตซ์ เมื่อต่อสายนำสัญญาณจากสายอากาศเข้ากับเครื่องรับสัญญาณเรียบร้อยแล้ว ปรับความถี่ของเครื่องรับสัญญาณวิทยุให้ตรงกับความถี่ของสัญญาณแบบ APT ที่ดาวเทียม NOAA แต่ละดวงส่งลงมายังโลก ดังแสดงในตารางที่ 2.2 เมื่อเครื่องรับสัญญาณวิทยุสามารถรับสัญญาณได้ จะนำสัญญาณเสียงที่เครื่องรับสัญญาณวิทยุรับนี้ต่อไปยังอินพุทของการ์ดเสียง (Sound Card) ในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบันทึกเสียงของสัญญาณแบบ APT เก็บไว้ หรือเพื่อถอดรหัสประมวลผลเป็นภาพถ่ายจากดาวเทียม ในส่วนของโปรแกรมที่ใช้ในการถอดรหัสเป็นภาพถ่ายจากดาวเทียมแบบ APT นั้นมีอยู่หลายโปรแกรมทั้งที่เป็นโปรแกรมฟรี (Freeware), โปรแกรมแบ่งปัน (Shareware) และโปรแกรมธุรกิจ (Commercial software) เช่น Wxtoimg, Prosat, Wxsat, JVComm32, Sky-eye เป็นต้น ซึ่ง

โปรแกรมแต่ละชนิดก็มีฟังก์ชันการใช้งานที่แตกต่างกันไปเช่นการแก้ไขภาพ, การปรับแต่งภาพ, การจำแนกข้อมูลภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลภาพ เป็นต้น ภาพที่โปรแกรมต่างๆ ถอดรหัสและประมวลผลได้จะมี 2 ช่วงคลื่นตามสัญญาณแบบ APT ที่ส่งลงมาจากดาวเทียม NOAA ดังแสดงในภาพที่ 2.2 จากนั้นก็สามารถนำภาพถ่ายจากดาวเทียมแบบ APT ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ตามที่ต้องการต่อไป

ช่วงแสงอินฟราเรดใกล้

ช่วงแสงอินฟราเรดความร้อน

ภาพที่ 2.2 ภาพถ่ายจากดาวเทียมแบบ APT

2.4 การจำแนกเทคนิคการรับรู้จากระยะไกลสำหรับการตรวจวัดน้ำฟ้า

การจำแนกเทคนิคการรับรู้จากระยะไกลสำหรับการตรวจวัดน้ำฟ้า นั้น เป็นการจำแนกเทคนิคต่างๆ เพื่อแยกฝนที่ตกออกจากเมฆที่ไม่มีฝน โดยใช้เทคนิคการรับรู้จากระยะไกลแบบต่างๆ เช่น

1. การรับรู้จากระยะไกลแบบเฉื่อย (Passive Remote sensing) ได้แก่

1.1 เทคนิคการใช้คลื่นในช่วงแสงขาวและอินฟราเรด (Visible and Infrared Technique)

1.2 เทคนิคการใช้ไมโครเวฟ (Microwave Technique)

2. การรับรู้จากระยะไกลแบบขั้ว (Active Remote sensing) ได้แก่ เทคนิคการการใช้เรดาร์ (Radar Technique)

3. การรับรู้จากระยะไกลแบบอื่นๆ ได้แก่ การใช้เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน (Rain Gauges)

2.4.1 เทคนิคการใช้คลื่นในช่วงแสงขาวและอินฟราเรดตรวจวัดน้ำฟ้า

เมฆนั้นมีคุณสมบัติที่ไม่โปร่งแสงในช่วงคลื่นแสงขาวและอินฟราเรด ทำให้ไม่สามารถใช้เทคนิคการรับรู้จากระยะไกลในช่วงคลื่นแสงขาวและอินฟราเรดวัดน้ำฝนได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องใช้คุณสมบัติของเมฆที่วัดได้ในช่วงคลื่นแสงขาวและอินฟราเรดในการตรวจวัดน้ำฟ้า โดยมีเทคนิคต่างๆ เช่น

1. เทคนิคดัชนีเมฆ (Cloud Indexing Technique) เทคนิคนี้พัฒนาขึ้นโดย Barrett ในปี ค.ศ. 1970 หลักการของเทคนิคดัชนีเมฆจะกำหนดอัตราฝนของเมฆแต่ละชนิด โดยใช้สมการ

$$R_r = \sum_i r_i f_i$$

เมื่อ R_r คืออัตราฝนตก

r_i คืออัตราฝนที่กำหนดโดยชนิดของเมฆ i

f_i คือส่วนหนึ่งของช่วงเวลา หรือส่วนหนึ่งของพื้นที่ที่ปกคลุมโดยเมฆชนิด i

2. เทคนิคการสะท้อนแสงของเมฆในช่วงคลื่นแสงขาว (Cloud Visible Reflection Technique) เทคนิคนี้พัฒนาขึ้นโดย Kilonsky และ Ramage ในปี ค.ศ. 1970 สำหรับหลักการของเทคนิคการสะท้อนแสงของเมฆในช่วงคลื่นแสงขาว คือเมฆที่มีการสะท้อนแสงในช่วงแสงขาวสูงมีโอกาสมากที่จะเป็นน้ำฟ้า เพราะการสะท้อนแสงนั้นจะสัมพันธ์กับความเข้มของแสง (Optical Depth) และความหนาแน่น หรือความทึบของเมฆ (Cloud Thickness)

สมการสำหรับการหาฝนตกในมหาสมุทรเขตร้อน (Tropical Oceanic) นั้น คิดค้นโดย Garcia ในปี ค.ศ. 1981 โดยมีสมการดังนี้

$$R_r = 62.6 + 37.4N_d$$

เมื่อ R_r คือปริมาณฝนตกรายเดือน มีหน่วยเป็นมิลลิเมตร

N_d คือจำนวนวันในรอบเดือนที่ปกคลุมด้วยเมฆที่มีการสะท้อนแสงสูง

3. เทคนิค OLR (Outgoing Longwave Radiation Technique) พัฒนาโดย Arkin ในปี ค.ศ. 1979 เทคนิคนี้ใช้ประมาณการน้ำฟ้าสำหรับการศึกษาเกี่ยวกับภูมิอากาศ หลักการของเทคนิคนี้คือเมฆที่มีความเย็น (อุณหภูมิต่ำ) ในภาพช่วงคลื่นอินฟราเรดมีโอกาสมากที่จะเป็นน้ำฟ้ามากกว่าเมฆที่มีความอุ่น (อุณหภูมิสูง) เพราะเมฆที่มีความเย็นจะอยู่สูงกว่า ยกเว้นเมฆเซอร์รัส

4. เทคนิค GPI (GOES Precipitation Index Technique) เทคนิคนี้ใช้สำหรับพื้นที่มหาสมุทรแอตแลนติกเขตร้อน โดยมีสมการดังนี้

$$GPI = 3A_c t$$

เมื่อ GPI คือค่ากลาง(Mean) ของปริมาณฝนตก มีหน่วยเป็นมิลลิเมตร

A_c คือส่วนของพื้นที่ของเมฆที่มีความเย็นกว่า 235 K ในพื้นที่ $2.5^\circ \times 2.5^\circ$

t คือคาบเวลามีหน่วยเป็นชั่วโมง

5. เทคนิค 2 ช่วงคลื่น (Bispectral Technique) หลักการของเทคนิคนี้คือการใช้เทคนิค 2 ช่วงคลื่นในการวิเคราะห์ คือเมฆที่มีความน่าจะเป็นสูงที่จะเกิดฝนคือเมฆที่มีความเย็นในภาพช่วงคลื่นแสงอินฟราเรด หรือมีความสว่างอุณหภูมิต่ำในช่วงคลื่นอินฟราเรดมาก และเมฆที่มีความสว่างในภาพแสงขาวหรือมีการสะท้อนแสงขาวมาก

6. เทคนิคแบบจำลองเมฆ (Cloud Model Technique) หลักการของเทคนิคแบบจำลองเมฆคือใช้แบบจำลองเมฆที่มีความสัมพันธ์กับภาพดาวเทียมในช่วงแสงขาว และอินฟราเรดในการสังเกตน้ำฟ้า

2.4.2 การใช้คลื่นในช่วงไมโครเวฟสำหรับการตรวจวัดน้ำฟ้า

หลักการของการใช้คลื่นในช่วงไมโครเวฟสำหรับการตรวจวัดน้ำฟ้าคือ ผลึกน้ำแข็งจะทำให้คลื่นไมโครเวฟกระจัดกระจายและไม่มีการดูดซับการแผ่กระจายคลื่น และหยอดน้ำฝนจะทำให้คลื่นไมโครเวฟกระจัดกระจายและดูดซับการแผ่กระจายคลื่น การดูดซับการแผ่กระจายคลื่นไมโครเวฟนั้นจะมีความสัมพันธ์กับหยอดฝนและความสว่างอุณหภูมิต่ำที่วัดได้จากเครื่องวัด

ไมโครเวฟแบบเฉื่อย (Passive Microwave Radiometer)

ข้อดีของการใช้คลื่นในช่วงไมโครเวฟตรวจวัดน้ำฟ้า

1. คลื่นไมโครเวฟสามารถทะลุเข้าไปในกลุ่มเมฆได้ เพราะก้อนเมฆเล็กๆ นั้นมีผลกระทบต่อการแผ่รังสีในช่วงคลื่นไมโครเวฟน้อยมาก
2. ขนาดของเม็ดฝนจะมีผลกระทบต่อรังสีในช่วงคลื่นไมโครเวฟ

ข้อเสียของการใช้คลื่นในช่วงไมโครเวฟตรวจวัดน้ำฟ้า

1. เครื่องวัดช่วงคลื่นไมโครเวฟ (Microwave Radiometer) มีความละเอียดเชิงพื้นที่ต่ำ
2. มีผลกระทบจากผลึกน้ำแข็งทำให้เกิดการกระจัดกระจายของคลื่นไมโครเวฟ

2.5 วิธีการตรวจวัดเมฆแบบต่างๆ

1. ใช้ซาวด์เดออร์ (Sonder) การศึกษาคุณสมบัติของเมฆนั้นเป็นสิ่งที่สนใจของนักอุตุนิยมวิทยาและนักสมุทรศาสตร์ ซึ่งได้ใช้ซาวด์เดออร์ในการได้กลับคืนมาของข้อมูลเช่น อุณหภูมิของยอดเมฆ (Cloud Top Temperature), ความสูงของยอดเมฆ (Cloud Top Height) และปริมาณของเมฆ (Cloud Amount) นอกจากนั้นยังสนใจคุณสมบัติการสะท้อนและการแผ่รังสีของเมฆ (Reflectance and Emittance of Cloud)

2. ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม เป็นการประมาณการเมฆโดยใช้หน้าต่างของช่วงคลื่น (Window Channels) ต่างๆ การใช้ภาพถ่ายนั้นจะมีความละเอียดเชิงพื้นที่ที่สูงกว่าซาวด์เดออร์ เทคนิคในการตรวจวัดเมฆจากภาพถ่ายดาวเทียมนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น

2.1 เทคนิคระดับขีดสุด (Threshold Technique) เป็นเทคนิคที่ง่าย ใช้กันมานานแล้ว วัตถุประสงค์ของเทคนิคนี้คือการแยกข้อมูลของเมฆจากภาพถ่ายดาวเทียม โดยมีหลักการคือ

กำหนดระดับขีดสุดของความสว่างอุณหภูมิ (Brightness Temperature Threshold) ในช่วงแสงขาว และอินฟราเรด (Visible and Infrared) ถ้าพิกเซล (Pixel) ใดของภาพสว่างกว่าระดับขีดสุดจะสันนิษฐานว่าพิกเซลนั้นมีเมฆปกคลุมอยู่ สำหรับความสูงของเมฆนั้นสามารถหาได้จากการเปรียบเทียบอุณหภูมิของพิกเซลภาพอินฟราเรด (Infrared temperature a Pixel) กับข้อมูลจากซาวด์เดอร์

2.2 เทคนิค Histogram (Histogram Technique) เทคนิคนี้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการตรวจวัดเมฆต่อจากเทคนิคระดับขีดสุด แนวความคิดของเทคนิค Histogram คือ Histogram ของจุดภาพจะแสดงกลุ่มของจุดภาพซึ่งแสดงว่าเป็นเมฆ หรือพื้นดิน

3. เทคนิคแบบแผนการจำได้ (Pattern Recognition Technique) เทคนิคนี้จะพยายามจำแนกกลุ่มของจุดภาพที่คล้ายกันเป็นกลุ่มเดียวกัน ถ้าพื้นที่ที่สว่างจะวิเคราะห์ว่าพื้นที่นั้นเต็มไปด้วยก้อนเมฆ และพื้นที่ที่มีมืดก็แสดงว่าเป็นพื้นที่ปลอดโปร่ง

4. เทคนิคส่งถ่ายการแผ่รังสี (Radiative Transfer Temperature Technique) เทคนิคนี้ถูกใช้กับข้อมูล AVHRR ในการได้ข้อมูลกลับมาเป็นอุณหภูมิยอดเมฆ (Cloud Top Temperature), ปริมาณเมฆ (Cloud Amount), ขนาดของเมฆ (Cloud Drop Size) เป็นต้น

5. เทคนิคเรขาคณิต (Geometric Technique) การรับรู้จากระยะไกลของคุณสมบัติเมฆนั้นมีความซับซ้อนอย่างมาก เนื่องจากเมฆมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งเวลาและพื้นที่ ความแตกต่างที่ใกล้เคียงกันของความสูงเมฆนั้นก็สามารถวัดได้จากภาพถ่ายดาวเทียมโดยใช้วิธีการทางเรขาคณิต เทคนิคหนึ่งที่น่ามาใช้คือใช้มุมของดาวอาทิตย์ที่ต่ำเพื่อวิเคราะห์เงาของเมฆบนพื้นโลก เทคนิคนี้มีประโยชน์มากในวิธีดูภาพให้เห็นเด่นชัด (Stereoscopy) นำไปสู่การดูภาพเมฆเดียวกันอย่างอิสระจากกันจากดาวเทียมดวงต่างๆ

2.6 การทบทวนวรรณกรรม/ สารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้อง

V. Pestemalci, H.M. Kandirmaz, I. Yegingil และ B. Y. Yildiz (2004) ได้ใช้ข้อมูลภาพ APT จากดาวเทียม NOAA ศึกษาการหาค่าอุณหภูมิของพื้นดินในคูคูโรวา ประเทศตุรกี โดยใช้ภาพอินฟราเรดความร้อน (TIR) ช่วงคลื่นที่ 4 ของภาพ APT มาทำการปรับแต่งและคำนวณ จากค่าความสว่างของภาพมาเป็นค่าอุณหภูมิและนำไปเปรียบเทียบกับอุณหภูมิที่วัดได้จากสถานีตรวจวัดอุณหภูมิภาคพื้นดินในขณะเดียว กับรับข้อมูลภาพ APT ผลที่ได้จากการศึกษานั้นเมื่อเปรียบเทียบค่าอุณหภูมิที่ได้จากการคำนวณโดยใช้ภาพ APT กับการวัดจากภาคพื้นดิน จะได้ค่าอุณหภูมิที่มีค่าความผิดพลาดจากค่าที่วัดได้จากภาคพื้นดินประมาณ 1.2 องศาเซลเซียส และมีค่า Correlation coefficient เท่ากับ 0.97 ซึ่งค่าผิดพลาดนั้นเกิดจากภาพ APT ที่รับได้ในบางวันนั้นมีเมฆปกคลุมพื้นดินเป็นจำนวนมาก ทำให้การคำนวณค่าอุณหภูมิที่พื้นดินเกิดความผิดพลาด จากการศึกษาสรุป

ได้ว่าสามารถนำข้อมูลภาพ APT มาใช้ในการหาค่าอุณหภูมิของพื้นดินได้ผลดี มีค่าความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนั้นยังสามารถนำภาพ APT ไปพัฒนาทำแผนที่อุณหภูมิของพื้นดินเพื่อใช้งานทางด้านการศึกษาการเกษตรกรรมได้อีกด้วย

Uta Heinzmann (1993) ได้วิเคราะห์และจำแนกชนิดของเมฆโดยใช้ข้อมูล NOAA/AVHRR/APT โดยทำการศึกษาบริเวณตอนกลางของทวีปยุโรป การจำแนกชนิดของเมฆใช้เทคนิคฟัซซี่โลจิก (Fuzzy logic classification technique) โดยสามารถจำแนกเมฆออกได้เป็น 6 ประเภทคือ

1. Cloud cover 100 %
2. Cloud cover 0 %
3. Convective cloud caused by topography
4. Low stratus
5. Small, Low density cumulus cells
6. Mean cloud cover

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่าข้อมูล NOAA/APT นั้นเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจำแนกประเภทของเมฆในพื้นที่ระดับภูมิภาคเนื่องจากข้อมูลภาพ APT นั้นมีค่าความละเอียดเชิงพื้นที่ต่ำ และมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำเมื่อเทียบกับการนำข้อมูลดาวเทียมแบบอื่นมาใช้

จากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่องของ Pestmalci, et al. และ Heinzmann พอที่จะสรุปได้ว่าข้อมูล APT จากดาวเทียม NOAA นั้นเป็นข้อมูลราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจากดาวเทียมดวงอื่นๆ และมีความเหมาะสมสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในการจำแนกเมฆ และความชื้นของน้ำทะเลในระดับภูมิภาค เนื่องจากข้อมูล APT มีความละเอียดเชิงพื้นที่ค่อนข้างต่ำ แต่ก็ได้ผลที่มีความผิดพลาดค่อนข้างต่ำและยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานอย่างอื่นได้อีกด้วย

L Billa, S. B. Mansor และ A. R. Mahamud (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพยากรณ์ปริมาณน้ำฟ้าโดยใช้เทคนิค Cloud-based จากข้อมูล AVHRR วิธีการศึกษาคือการจำแนกเมฆคิวมูรัส (Cumulus) จากภาพจากดาวเทียม NOAA-12 โดยใช้โปรแกรม eCognition object-oriented image classification โดยใช้ภาพที่ได้จากเครื่องตรวจวัด AVHRR ในช่วงแบนด์ 1, 2 และ 4 มาผสมเป็นภาพสีผสมเท็จ เมื่อใช้โปรแกรม eCognition object-oriented image classification จำแนกเมฆจากภาพสีผสมเท็จดังกล่าวจะสามารถจำแนกข้อมูลออกได้เป็น 5 กลุ่มคือพื้นดิน, ทะเล, เมฆสเตรตัส (Stratus), กลุ่มเมฆระดับกลาง และเมฆเซอร์รัส (Cirrus) แต่เมื่อจำแนกเมฆจากภาพสีผสมเท็จในช่วงแบนด์ 3, 4 และ 5 ซึ่งเป็นช่วงอินฟราเรดใกล้ และอินฟราเรดความร้อนนั้นจะสามารถจำแนกเมฆได้ชัดเจนกว่าจากนั้นใช้เทคนิค Bi-spectral ซึ่งใช้ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิเย็น (Cold temperature) กับความสว่างอุณหภูมิ (Brightness temperature) ของเมฆ หากความน่าจะเป็นของเมฆที่ก่อให้เกิดน้ำฟ้า ภาพในช่วงอินฟราเรดที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า 235 K จะแสดงว่าเป็นเมฆคิวมู

โลนิมบัส (Cumulonimbus) ซึ่งมีความน่าจะเป็นสูงที่จะเป็นน้ำฟ้า สำหรับส่วนที่มีความน่าจะเป็นน้ำฟ้าต่ำก็คือส่วนที่มีอุณหภูมิสูง กลุ่มนี้จะเป็นเมฆสเตรตัส (stratus) และ เซอร์รัส (Cirrus) ที่ไม่มีน้ำฟ้า เมฆที่มีอุณหภูมิต่ำกว่าค่า Threshold 235 K จะแสดงว่าจะมีฝน ความแรงและขนาดของกลุ่มฝนสามารถหาได้หลังจากทำการ Enhancement และ Filter แล้วแปลความหมายของเมฆ การประมาณการฝนตกด้วยวิธีนี้มีสมมุติฐานว่าทุกๆ พิกเซลของเมฆจะมีค่าคงที่ของอัตราฝนที่ 3 มิลลิเมตรต่อชั่วโมง และใช้กับพื้นที่ $2.5^\circ \times 2.5^\circ$ รอบๆ เส้นศูนย์สูตร

M. S. Suh, J. R. Lee และ C. H. Kwak (2004) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการประมาณการฝนตกทั่วประเทศเกาหลีโดยใช้ข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียม GOES 9 เทคนิคของการประมาณการฝนตกในงานวิจัยนี้ได้นำข้อมูลในช่วงคลื่นอินฟราเรดของดาวเทียม GOES 8 และ 9 มาคำนวณหาค่าปริมาณฝนตกแบบเวลาจริง (Real-time) วิธีการในการวิจัยคือได้เลือกเหตุการณ์ที่ฝนตกหนักจำนวน 8 ครั้ง และใช้ข้อมูลจากสถานีตรวจวัดภูมิอากาศจำนวน 400 จุด ซึ่งสามารถส่งข้อมูลได้อย่างอัตโนมัติ สำหรับวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราฝนตกกับอุณหภูมิยอดเมฆ (Cloud top temperature) ส่วนภาพดาวเทียม GOES ที่นำมาใช้นั้นเป็นภาพในช่วงคลื่นอินฟราเรดมีความยาวคลื่นระหว่าง $10.2 - 11.2 \mu\text{m}$ ข้อมูลที่ได้จากสถานีตรวจวัดนั้นมีช่วงระยะห่างกันของข้อมูลทุกๆ 1 นาที และแต่ละสถานีตรวจวัดจะมีระยะห่างกันประมาณ 16 กิโลเมตร เมื่อได้ค่าต่างๆ จากสถานีตรวจวัดแล้วก็จะนำมาหาค่าประมาณการอัตราฝนตก โดยวิธีการทางสถิติ

Saisunee Budhakooncharoen (2004) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประมาณการฝนตกสำหรับการจัดการน้ำท่วมโดยใช้ภาพจากดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา ในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักโดยใช้ภาพจากดาวเทียม GMS-5 และการตรวจวัดปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาที่สถานีตรวจวัดปริมาณฝนในช่วงฤดูฝนของปี 1997 และ 1998 วิธีการศึกษาการประมาณการฝนตกคือหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างค่า Cloud top temperature จากภาพจากดาวเทียม GMS-5 ในช่วงคลื่นอินฟราเรดกับค่าอัตราฝนตกในช่วง 3 ชั่วโมงที่วัดได้จริงจากสถานีตรวจวัดปริมาณฝน 3 สถานีในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักดังนี้ 1. สถานีอำเภอเมือง 2. สถานีอำเภอหล่มสัก และ 3. สถานีอำเภอวิเชียรบุรี ในการศึกษาได้กำหนดที่จะศึกษาเฉพาะค่าอัตราฝนตกในช่วง 3 ชั่วโมงที่มีค่ามากกว่า 10 มิลลิเมตรต่อ 3 ชั่วโมง จากนั้นคำนวณหาค่าอัตราฝนตกหน่วยเป็นมิลลิเมตรต่อ 3 ชั่วโมง ของแต่ละสถานี

Flaviana D. Hilario (1998) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประมาณการฝนตกในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยใช้ภาพในช่วงคลื่นแสงขาว และอินฟราเรดจากดาวเทียม GMS โดยภาพที่ใช้นั้นจะมีระยะห่างของช่วงเวลา 3 ชั่วโมง และข้อมูลฝนตกรายชั่วโมงที่วัดได้จากสถานีตรวจวัดน้ำฝน วิเคราะห์ความน่าจะเป็นที่มีฝนตกจากภาพในช่วงแสงอินฟราเรดหลังจากรับภาพ $\frac{1}{2}$ และ 2.5 ชั่วโมง สามารถวิเคราะห์ได้ว่าภาพที่มีค่าความสว่างของแสงอินฟราเรดน้อยกว่าหรือเท่ากับ 190 ความน่าจะเป็นที่ฝนจะตกภายใน $\frac{1}{2}$ ชั่วโมงต่อไปน้อยมาก แต่สำหรับภาพที่มีค่าความสว่างของแสง

อินฟราเรดสูงมากๆ (236-240) จะมีความน่าจะเป็นที่จะมีฝนตกภายใน ½ ชั่วโมงสูงมาก สำหรับผลของช่วงเวลา 2.5 ชั่วโมงภายหลังจากที่รับภาพนั้นมีลักษณะของความน่าจะเป็นที่ฝนจะตกคล้ายกับช่วงเวลา ½ ชั่วโมง ส่วนความน่าจะเป็นที่มีฝนตกจากภาพในช่วงแสงขาวหลังจากรับภาพ ½ และ 2.5 ชั่วโมง ซึ่งผลที่ได้ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพในช่วงแสงอินฟราเรด คือภาพที่มีค่าความสว่างของแสงขาวสูงก็จะมีความน่าจะเป็นที่มีฝนสูงขึ้นด้วย